

Dosarul nr. 2r-497/23
2-23017520-01-2r-16112023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: O. Dvornic)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

DECIZIE

27 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către Alexei Dimitrov,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Dimitrov
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării
dreptului de executare a hotărârii judecătorești în termen rezonabil, încasarea
prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a restituit cererea de apel declarată de Alexei Dimitrov, împotriva hotărârii din 03 mai
2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 02 februarie 2023, Alexei Dimitrov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al RM, solicitând constatarea încălcării dreptului la
executare în termen rezonabil a hotărârii din 09 august 2019 a Judecătorie Chișinău
sediul Ciocana, nr. 5r-215/19, și hotărârii din 29 octombrie 2020 a Judecătorie Chișinău
sediul Ciocana, nr. 5r-4171/19, cu încasarea prejudiciului moral în mărime de 15000 de
lei și compensarea cheltuielilor de judecare a cauzei sub formă de cheltuieli de transport
în mărime de 972 de lei.

Prin hotărârea din 03 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea
depusă de Alexei Dimitrov, s-a admis parțial. S-a constatat încălcat dreptul lui Alexei
Dimitrov la executarea în termen rezonabil a hotărârilor Judecătoriei Chișinău, sediul
Ciocana, nr. 5r-215/19 din 09 august 2019, nr. 5r-4171/19 din 29 octombrie 2020. S-a
încasat din bugetul de stat al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției
al RM, în beneficiul lui Alexei Dimitrov, prejudiciul moral în mărime de 2000 de lei
pentru încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești.
În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 03 mai 2023, Alexei Dimitrov
prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru (conform nr.de intrare 05-3/3-20039 din 03 mai 2023), a
declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 03 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Centru, solicitând casarea parțială a acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de
admitere integrală a acțiunii.

La 10 mai 2023, Ministerul Justiției al RM a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 03 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea 29 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel și s-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării cererilor de apel motivate întocmite în conformitate cu exigențele Legii, acordându-le pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri. Totodată, s-a explicat apelanților Alexei Dimitrov și Ministerului Justiției al RM că, în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu actele anexate vor fi restituite.

Prin încheierea din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererile de apel declarate de Alexei Dimitrov și de Ministerul Justiției al RM. S-a remis lui Alexei Dimitrov și Ministerului Justiției al RM cererile de apel cu toate documentele anexate.

La 26 octombrie 2023, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău (conform nr. de intrare 10728 din 26 octombrie 2023), Alexei Dimitrov a declarat recurs împotriva încheierii din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, a reiterat că nu este de acord cu concluzia instanței de apel și o consideră incorectă și neîntemeiată, prin urmare posibilă casării reieșind din considerentul că, în vederea executării indicațiilor instanței de apel expuse în încheierea din 29 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.121), la 12 iulie 2023 a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 03 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. Or, potrivit Confirmării nr. 4-35/7-3082 din 23 octombrie 2023, eliberată de Președintele interimar al Curții de Apel Chișinău, Ghenadie Mîra, rezultă că, cererea de apel motivată declarată de Alexei Dimitrov, împotriva hotărârii din 03 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, înregistrată în Curtea de Apel Chișinău la 13 iulie 2023 cu nr.16226e, a fost greșit atașată la cauza civilă cu nr.2a-2567/23, care la acel moment se afla în procedura de examinare a aceluiași judecător-raportor.

În acest context a relevat recurentul că aceste omisiuni nu pot fi imputabile apelantului, însă, urmau a fi remediate de angajații responsabili din cadrul Curții de Apel Chișinău.

La 16 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul poștei terestre, cât și prin intermediul poștei electronice, a expediat în adresa Ministerului Justiției al RM, copia recursului, pentru cunoștință, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexată la materialele dosarului (f.d. 136).

Până la data examinării recursului, Ministerul Justiției al RM, nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință la recursul declarat de Alexei Dimitrov.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel a pronunțat încheierea contestată la 21 septembrie 2023, iar la 11 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice a fost expediată pentru cunoștință lui Alexei Dimitrov, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.115).

Prin urmare, recursul declarat la data de 26 octombrie 2023 de către Alexei Dimitrov, împotriva încheierii din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului declarat, probele anexate la dosar și cadrul legal aplicabil speței, consideră soluția instanței de apel greșită și care urmează a fi apreciată ca o limitare a dreptului apelantului de acces liber la justiție, din motivele ce succed.

Conform art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu platan taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d) și e) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 03 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Alexei Dimitrov, s-a admis parțial. S-a constatat încălcat dreptul lui Alexei Dimitrov la executarea în termen rezonabil a hotărârilor Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, nr. 5r-215/19 din 09 august 2019, nr. 5r-4171/19 din 29 octombrie 2020. S-a încasat din bugetul de stat al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Alexei Dimitrov, prejudiciul moral în mărime de 2000 de lei pentru încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată (f.d.80).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 03 mai 2023, Alexei Dimitrov prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (conform nr. de intrare 05-3/3-20039 din 03 mai 2023), a

declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 03 mai 2023, solicitând casarea parțială a acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f.d.82).

Iar, la 10 mai 2023, Ministerul Justiției al RM a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 03 mai 2023, solicitând casarea parțială a acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii (f.d.83).

Prin încheierea 29 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel și s-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării cererilor de apel motivate întocmite în conformitate cu exigențele Legii, acordându-le pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri. Totodată, s-a explicat apelanților Alexei Dimitrov și Ministerului Justiției al RM că, în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu actele anexate vor fi restituite (f.d.104/105).

Potrivit extrasului din poșta electronică (f.d.106), la 03 iulie 2023, Curtea de Apel Chișinău a remis pentru cunoștință lui Alexei Dimitrov, la adresa electronică e-mail: alexei.dimitrov.md@mail.md, cât și în adresa Ministerului Justiției al RM, la adresa electronică e-mail: secretariat@justice.md, copia încheierii din 29 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art.369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură, s-au restituit cererile de apel declarate de Alexei Dimitrov și de Ministerul Justiției al RM. S-a remis lui Alexei Dimitrov și Ministerului Justiției al RM, cererile de apel cu toate documentele anexate (f.d. 112/114).

Așadar, analizând materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, apelantul în vederea executării indicațiilor instanței de apel expuse în încheierea din 29 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.121), la 12 iulie 2023, ora 23:38 (nr. de intrare/înregistrare 16226e din 12 iulie 2023) a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 03 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 122/125).

Or, faptul că, apelantul a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 03 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, o demonstrează Confirmarea nr. 4-35/7-3082 din 23 octombrie 2023, eliberată de Președintele interimar al Curții de Apel Chișinău, Ghenadie Mîra, din care rezultă că, cererea de apel motivată depusă de Alexei Dimitrov, împotriva hotărârii din 03 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, înregistrată în Curtea de Apel Chișinău la 13 iulie 2023 cu nr.16226e, a fost greșit atașată la cauza civilă cu nr.2a-2567/23 care la acel moment se afla în procedura de examinare a aceluiași judecător-raportor (f.d.120).

La caz, se constată că apelantul Alexei Dimitrov a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel stabilite prin încheierea din 29 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 26 alin. (2) din Codul de procedură civilă, contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reține că, conform art. 26 alin. (4) din Codul de procedură civilă, egalitatea părților în drepturile procedurale

este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor de drept menționate, instanța de recurs conchide că încheierea recurată este adoptată cu aprecierea incompletă și eronată a probelor și circumstanțelor ce țin de înlăturarea în termen a neajunsurilor.

În susținerea acestei opinii se va remarca și faptul că dreptul la o cale de atac este consfințit și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, restituirea apelului pentru motivele reținute în încheierea din 21 septembrie 2023, ar putea aduce atingere nejustificată a dreptului lui Alexei Dimitrov de acces la instanța de judecată, garantat de art. 6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art. 13 CEDO, circumstanțele relatate generează casarea încheierii contestate.

Or, efectivitatea dreptului de acces la instanța de judecată impune ca un individ să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale (cauza Bellet împotriva Franței, Hotărârea din 4 decembrie 1995, pct. 42, 36, cauza Cañete de Goñi împotriva Spaniei, nr. 55.782/00, pct. 34, CEDO 2002-VIII).

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Alexei Dimitrov este întemeiat și necesită a fi admis, casată încheierea din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei în instanța de apel, pentru examinarea cererii de apel în fond, în același complet de judecată.

În conformitate cu articolele 427 lit. b), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Alexei Dimitrov.

Se casează încheierea din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă Alexei Dimitrov împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului de executare a hotărârii judecătorești în termen rezonabil, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Cauza civilă se trimite la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel în fond, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi